

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain voimassaoloa kolmella vuodella.

Lakiin ehdotetaan tehtäväksi samalla muutoksia, jotka edistävät luonnon- ja ympäristöhoidon näkökohtien huomioon ottamista hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Hankkeiden rahoittamisesta kokonaan valtion varoilla luovuttaisiin.

Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi metsänparannussäädöksissä ja eräissä muissa säädöksissä tapahtuneiden muutosten johdosta muun muassa maanomistajan oikeusturvaa ja valtion varojen takaisinperintää laajentavia muutoksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain (1057/82, jäljempänä Lapin laki) mukaisesti on Lapin läänissä ja Kuusamon kunnassa vuodesta 1982 alkaen edistetty metsätalouden suunnittelua ja vajaatuottoisten alueiden kunnostamista, joka on käsittänyt metsänviljelyn ja uuden kasvun turvaamisen. Työt on toteutettu kokonaan valtion kustannuksella talousarvioon vuosittain otetuin metsänparannusvaroin. Lapin lain mukaan metsitystyöt edellyttävät maanomistajan hakemusta. Metsälautakunta päättää käyttöönsä asetettujen määrärahojen puitteissa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Lain voimassaolo päättyy vuoden 1995 lopussa.

Lapin lain tarkoituksena on täydentää valtion maakunnan metsätalouden hyväksi toteutamia toimenpiteitä, ennen kaikkea metsänparannuslain (140/87) nojalla toteutettavia töitä. Lapin lain toimenpiteillä nopeutetaan vajaa-tuottoisimpien, usein parhailla kasvupaikoilla sijaitsevien metsien tuottokuntoon saattamista.

Lain tullessa voimaan vuonna 1982 oli La-

pissa vajaatuottoisia metsiä 530 000 hehtaaria eli neljännes pinta-alasta. Näistä metsistä 220 000 hehtaaria oli harsintahakkuiden jälkeisiä jät metsiä 1950- ja 1960-luvuilta, jolloin vain sahapuulla oli menekkiä. Näiden metsien asianmukaisen uudistamisen esteenä oli pitkään myös sopivan viljelymateriaalin puute.

Vuosien 1982—1993 aikana Lapin lain mukaisiin tarkoituksiin on käytetty metsänparannusvaroja noin 350 miljoonaa markkaa. Alueellista suunnittelua on valmistunut noin 2,6 miljoonan hehtaarin alueelle ja metsityksiä toteutettu noin 114 000 hehtaarilla. Lain mukaiset työt ovat mahdollistaneet keskimäärin 200 henkilön työllistämisen Lapin ja Kuusamon alueella. Lain aluetaloudellinen merkitys on ollut tuntuva.

2. Muutoksen tarve ja ehdotus

Lain voimassaolon jatkaminen

Lapin metsäteollisuus käyttää puuta vuosit-

tain 5,5 miljoonaa kuutiometriä. Lapin Metsä 2000 -ohjelman mukaan kestävä hakkuusuunnite on 5 miljoonaa kuutiometriä. Alueen yksityismetsien hyödyntämisaste on ollut korkea. Yksityismetsien hakkuut ovat olleet suunnitteen mukaiset, ajoittain jopa ylittäneet sen.

Metsien ikärakenteesta johtuen lähes kolme neljäsosaa yksityismetsien hakkuukertymästä saadaan päätehakkuukohteista. Näistä on Lapin lain soveltamisen ylärajana nykyisin olevan 6 200 markan kantoraha-arvon alittavia kohteita ollut pinta-alallisesti noin puolet.

Metsätalouden erääksi lähtökohdaksi on otettu kestävän käytön periaate. Sen toteutukseksi myös Lapin tulee varmistaa puuntuotannollisten toimenpiteiden toteutuminen vähintään nykyisellä tasolla.

Lapin laki on edelleen merkittävä keino pyrittäessä ohjaamaan päätehakkuita heikko- puustoisimpiin vajaatuottoisiin metsiin.

Vajaatuottoisten metsien osuus on Lapissa edelleenkin Etelä-Suomeen verrattuna noin kaksinkertainen. Metsätalouden alueellisten suunnitelmien perusteella arvioidaan Lapin lain ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun asetuksen (165/83) nykyiset edellytykset täyttäviä kunnostuskohteita olevan 120 000—140 000 hehtaaria. Vaikka asetukseen tehtävällä muutoksella on tarkoitus rajoittaa Lapin lain piiriin tulevien kohteiden määrää nykyisestäään lähes kahteen kolmasosaan, ei nykyistä vuotuista työ määrää ole mahdollista nostaa sellaiselle tasolle, että edes puolet tästäkään pinta-alasta tulisi kunnostetuksi Lapin lain nykyisenä voimassaoloaikana eli vuoden 1995 loppuun mennessä.

Metsätalouden suuren alueellisen merkityksen vuoksi Lapin vajaatuottoisten alueiden perusmetsitys tulisi viedä loppuun kansantaloudellisenä perusinvestointina.

Työllisyystilanne Lapin alueella on heikko. Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostustöiden jatkaminen entiseen tapaan varmistaisi alueelle työtilaisuuksia ja loisi osaltaan edellytyksiä Lapin alueen yksityismetsätalouden kannattavuudelle.

Lapin lain mukaisten hankkeiden suunnitelmareservi on tällä hetkellä noin 130 miljoonaa markkaa. Jo hyväksytyjen, osittain myös työn alla olevien hankkeiden rahoitustarve vastaa nykytasolla kahden vuoden, eli vuosien 1994 ja 1995 rahoitusta ja työ määrää. Epätietoisuus Lapin lain voimassaolon jatkumisesta vuoden 1995 jälkeen häiritsee kuitenkin jo nyt vajaa-

puustoisten alojen hakkuita, koska suunniteltavana olevien hakkuiden jälkeiset metsänviljelyt ulottuvat ajallisesti osittain lain voimassaoloa pidemmälle.

Jotta vajaatuottoisten alojen kunnostustointa voisi jatkaa häiriöttä, ehdotetaan, että Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain voimassaoloa jatkettaisiin kolmella vuodella, jona aikana kunnostustyöt arvion mukaan voitaisiin saattaa pääosin loppuun.

Muut ehdotukset

Lapin lain tavoitteena on edistää vajaatuottoisten alueiden metsittämistä erityisesti kohteissa, joissa maan luontainen puuntuottokyky jää puutteellisen puuston vuoksi lähes hyödyntämättä. Nykyisten säännösten mukainen tavoite on puhtaasti puuntuotannollinen ja pääasiallisena keinona alueen metsän uudistaminen avohakkuuta ja metsänviljelyä käyttäen. Kun useissa kohteissa voitaisiin metsän luontaista uudistumista edistävillä toimenpiteillä saavuttaa metsänviljelyä taloudellisemmin ja luonnon- ja ympäristönhoidon kannalta myönteisemmin riittävää metsänkasvun elpymistä, ehdotetaan lainmukaisiin kunnostamistoimenpiteisiin lisättäväksi luontaisen uudistumisen edistäminen. Tätä tarkoittavat muutokset on tehty esityksen 1 §:n 1 ja 3 momenttiin, 2 §:ään, 3 §:n 1 momenttiin ja 4 §:ään.

Lain 1 §:n 2 momentti ehdotetaan siten muutettavaksi, että kunnostamistöiden rahoittamisesta kokonaan valtion varoin luovutettiin. Tarkemmat säännökset töiden rahoittamisesta ja tuen enimmäismäärästä annettaisiin asetuksella. Asetukseen on tarkoitus ottaa metsänparannuslain 8—11 §:ää vastaavat säännökset töiden rahoittamisesta siten muutettuna, että mainitun lain 11 §:ssä tarkoitettu tuen enimmäismäärä olisi Lapin lain mukaisissa hankkeissa 10 prosenttiyksikköä korkeampi, eli 85 prosenttia.

Lain 1 §:n 3 momenttiin ehdotetuilla muutoksilla on tarkoitus täsmentää ja täydentää tuen saantiin oikeutettujen määrittelyä yhteisten alueiden ja luonnollisten henkilöiden metsänomistusmuotojen osalta.

Lapin lain mukaiset metsänviljelytöet on Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun asetuksen 3 §:n mukaan ohjattava ensi sijassa puuntuotannon kannalta edullisim-

piin kohteisiin ottaen kuitenkin huomioon työeläisyydenäkökohdat ja alueen eri osien olosuhteet. Metsänviljelyhankkeiden on oltava taloudellisesti tarkoituksenmukaisia ja ne on keskitettävä siten, että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla. Koska tämän säännöksen merkitys on toimenpidekohteiden valinnan ja töiden toteutustavan kannalta keskeinen, ehdotetaan, että tätä vastaava säännös otetaan lain 1 §:n 4 momenttiin siten täydennettynä, että töiden ohjaamisesta otetaan huomioon myös ympäristönsuojelunäkökohdat ja että kunnostushankkeiden on oltava myös luonnon- ja ympäristöhoidon kannalta tarkoituksenmukaisia.

Lakiin lisättäväksi ehdotetut 2 a ja 4 a § koskevat maan käyttötarkoituksen muuttamistapauksia. Tällaisissa tapauksissa voitaisiin rahoituspäätös peruuttaa tai päätöstä muuttaa siltä osin kuin työtä ei ole tehty ja määrätä työhön käytetyt varat osaksi tai kokonaan suoritettavaksi takaisin ellei kahtakymmentä vuotta ole kulunut työn päättymisestä.

Maanomistajan hoitovelvollisuuden lakkaamisesta sen johdosta, että työhön käytetyt varat on määrätty suoritettavaksi takaisin taikka työ on luonnontuhon tai muun vastaavan syyn vuoksi olennaisilta osin menettänyt merkityksensä, ehdotetaan säädettäväksi 4 §:ssä ja uusissa 4 a ja 4 b §:ssä.

Ehdotetut uudet säännökset 2 a, 4 a ja 4 b §:ssä sekä 4 §:ään ehdotettu muutos vastaavat voimassa olevan metsänparannuslain 32 ja 37—39 §:n säännöksiä.

Valitusoikeutta ehdotetaan nykyiseen lakiin verrattuna laajennettavaksi. Voimassa olevan lain 5 §:n mukaan vain hoitovelvollisuuden laiminlyönnin korjaamista koskevaan metsälautakunnan päätökseen on saanut hakea muutosta valittamalla maa- ja metsätalousministeriöön eikä maa- ja metsätalousministeriön asiasta antamaan päätökseen ole saanut hakea muutosta valittamalla. Ehdotuksen mukaan kaikkiin metsälautakunnan tämän lain nojalla antamiin päätöksiin saataisiin hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi, että muutoksenhaussa on noudatettava soveltuvin osin muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (154/50).

Lain 6 §:n säännöstä ehdotetaan siten täydennettäväksi, että valtiolle takaisin perittävien varojen perimisjärjestys, ulosotto-oikeus ja etuoikeus olisi yhdenmukainen metsänparannus-

lain 35 §:n nojalla tapahtuvan metsänparannusvarojen takaisin perinnän kanssa.

Koska yksityismetsäläillä (412/67) säädetty metsänuudistamiseen liittyvä vakuudenasettamisvaatimus on kumottu ja koska Lapin lain metsityshankkeisiin sovellettu suunnittelukäytäntö vastaa voimassa olevia yksityismetsälain vaatimuksia, ehdotetaan lain 8 § kumottavaksi tarpeettomana.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain mukaiset toimenpiteet rahoitetaan metsänparannuslain mukaisilla metsänparannusvaroilla. Varojen määrää ei ole tarkoitettu esityksen johdosta lisätä. Metsänparannusvaroja arvioidaan tarvittavan Lapin lain mukaisiin tarkoituksiin vuosittain noin 40 miljoonaa markkaa. Verrattuna siihen, että vastaavat työt toteutettaisiin metsänparannuslain mukaisina hankkeina, on vuotuinen lisärahoitustarve 5—10 miljoonaa markkaa.

Esityksen toteuttaminen parantaisi pitkäaikaisesti Lapin metsien tuottokuntaa ja samalla yksityismetsätalouden kannattavuutta ja varmistaisi noin 200 välittömän työpaikan säilymisen Lapin metsien kunnostustöissä. Nämä ja muut kerrannaisvaikutukset huomioon ottaen olisi esityksen toteuttamisen aluetaloudellinen vaikutus merkittävä.

4. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Metsälautakunnat toteuttavat Lapin lain mukaan metsätalouden alueellista suunnittelua sekä tekevät kunnostustoimenpiteiden edellyttämät hankekohtaiset päätökset ja huolehtivat muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä. Esityksen toteuttaminen ei aiheuttaisi muutoksia lautakuntien toimintaan.

5. Muita esitykseen liittyviä seikkoja

Esitys täydentää metsänparannuslakiin perustuvaa yksityismetsien metsänparannustöiden

tukijärjestelmää tasoittaen metsätaloudellisten olosuhteiden ja metsien vajaatuottoisuuden alueellisia eroja.

Esityksen toteuttaminen ei ole ristiriidassa Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden kanssa.

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Se on käsitelty ministeriön yhteydessä toimivassa metsäpolitiikan neuvottelukunnassa.

6. Voimaantulo

Tietoisuus Lapin lain mukaisen tuen jatkumisesta vuoden 1995 jälkeenkin vaikuttaisi vajaatuottoisten alueiden metsittämispäätöksiin jo nyt. Tämän vuoksi ehdotetaan, että lainmuutos tulisi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta 30 päivänä joulukuuta 1982 annetun lain (1057/82) 8 §,

muutetaan 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti ja 4—6 §, sellaisina kuin näistä ovat, 1 § osittain muutettuna 8 päivänä helmikuuta 1991 annetulla lailla (269/91) ja 4 ja 5 § viimeksi mainitussa laissa, sekä *lisätään* lakiin uusi 2 a, 4 a ja 4 b § seuraavasti:

1 §

Lapin läänissä ja Kuusamon kunnassa vuosina 1982—1998 toteutetaan metsätalouden alueellista suunnittelua ja edistetään vajaatuottoisten alueiden kunnostamista, joka käsittää luontaisen uudistumisen edistämisen, metsänviljelyn ja uuden kasvun turvaamisen, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä rahoitetaan valtion talousarvioon vuosittain metsänparannuslain (140/87) mukaisesti otettavilla metsänparannusvaroilla. Töiden rahoittamisesta ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä säädetään asetuksella.

Tässä laissa tarkoitettu alueellinen suunnitelma voidaan laatia muille kuin valtion maille, mikäli niillä ennestään ei ole alueellista suunnitelmaa. Kunnostamistöitä ei saa suorittaa alueilla, joiden omistaja on yhtiö, yhteisö tai säätiö. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske yhteismetsän osakaskuntaa tai yhteisalueissa (758/89) tarkoitettua yhteisen alueen osakaskuntaa eikä pääasiallisena tarkoituksenaan maatila- tai metsätaloutta harjoittavaa luonnollisten henkilöiden muodostamaa yhtiötä, osuuskuntaa tai muuta yhteisöä.

Tässä laissa tarkoitettut luontaisen uudistumisen edistämisen ja metsänviljelytyöt on ohjat-

tava ensi sijassa puuntuotannon kannalta edullisimpiin kohteisiin ottaen samalla huomioon alueen eri osien olosuhteet sekä ympäristönsuojelu- ja työllisyysnäkökohdat. Hankkeiden on oltava taloudellisesti sekä luonnon- ja ympäristönhoidon kannalta tarkoituksenmukaisia ja ne on keskitettävä siten, että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla.

2 §

Metsälautakunta päättää käyttöönsä asetettujen määrärahojen puitteissa tässä laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Varojen myöntäminen luontaisen uudistumisen edistämiseen ja metsänviljelytyöhön edellyttää maanomistajan hakemusta.

2 a §

Metsälautakunta voi peruuttaa kunnostamistyön rahoittamista koskevan päätöksensä tai muuttaa sitä siltä osin kuin työtä ei ole tehty, jos on ilmeistä, että kunnostamistyön kohteena olevaa aluetta tullaan käyttämään siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaiselta osin estyy.

3 §

Maanomistaja on velvollinen huolehtimaan

sellaisen alueen hoidosta, jolla on suoritettu tämän lain mukainen luontaisen uudistumisen edistämistä tai metsänviljelyä. Jos tällainen alue siirtyy toiselle, siirtyvät tälle myös velvollisuudet alueen hoitoon.

4 §

Jos luontaisen uudistumisen edistämistä tai metsänviljelyalueen hoito, joka käsittää taimikon perkauksen ja heinäämisen, on jäänyt suorittamatta ennen kuin kaksikymmentä vuotta on kulunut työn päättymisestä eikä laiminlyöntiä ole metsälautakunnan asettaman riittävän määräajan kuluessa korjattu, voi metsälautakunta määrätä, että työhön käytetyt varat on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin ja että 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa.

4 a §

Jos kunnostamistyön kohteena ollut aluetta on alettu käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaisilta osin estyy eikä työn päättymisestä ole kulunut kahtakymmentä vuotta, metsälautakunta voi asiasta tiedon saatuaan määrätä, että kunnostamistyöhön käytetyt varat on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin. Metsälautakunnan tehtyä tässä momentissa tarkoitetun päätöksen lakkaa alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus.

4 b §

Jos kunnostustyö on olennaisilta osiltaan

menettänyt merkityksensä luonnontuhon, maanomistajasta riippumattomasta syystä aiheutuneen kulon tai muu syyn taikka vahingon välttämiseksi tarpeellisista toimesta aiheutuneiden vahinkojen johdosta eikä kunnostustyön uusiminen tämän lain mukaisena työnä ole tarkoituksenmukaista, metsälautakunta voi hakemuksesta päättää, että tuhon kohteeksi joutuneen alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa.

5 §

Metsälautakunnan tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan.

Muutoksenhaussa on noudatettava soveltuvien osin muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (154/50).

6 §

Takaisin perittävät varat saadaan siitä riippumatta, kuinka kauan ne ovat olleet maksamatta, periä ilman eri päätöstä tai tuomiota siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/61) säädetään ja ulosottaa siitä kiinteistöstä, jonka hyväksi tehdyistä töistä on kysymys, samalla etuoikeudella kuin kiinteistöstä menevistä julkisoikeudellisista suorituksista on voimassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Maa- ja metsätalousministeri *Mikko Pesälä*

Laki

Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta 30 päivänä joulukuuta 1982 annetun lain (1057/82) 8 §,

muutetaan 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti ja 4—6 §,

sellaisina kuin näistä ovat, 1 § osittain muutettuna 8 päivänä helmikuuta 1991 annetulla lailla (269/91) ja 4 ja 5 § viimeksi mainitussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 2 a, 4 a ja 4 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Lapin läänissä ja Kuusamon kunnassa vuosina 1982—1995 toteutetaan metsätalouden alueellista suunnittelua ja edistetään vajaatuottoisten alueiden metsittämistä, joka käsittää metsänviljelyn ja uuden kasvun turvaamisen, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet rahoitetaan kokonaan valtion tulo- ja menoarvioon vuosittain metsänparannuslain (140/87) mukaisesti otettavilla metsänparannusvaroilla.

Tässä laissa tarkoitettu alueellinen suunnitelma voidaan laatia muille kuin valtion maille, mikäli niillä ennestään ei ole alueellista suunnitelmaa. Metsittämistöitä ei saa suorittaa alueilla, joiden omistaja on yhtiö, yhteisö tai säätiö. Mitä tässä momentissa on säädetty, ei kuitenkaan koske yhteismetsiä, yhteisen alueen osakkaiden muodostamia yhteisöjä eikä sellaisia perheyhtiöitä, joiden pääasiallisena tarkoituksena on maatala- tai metsätalouden harjoittaminen.

Ehdotus

1 §

Lapin läänissä ja Kuusamon kunnassa vuosina 1982—1998 toteutetaan metsätalouden alueellista suunnittelua ja edistetään vajaatuottoisten alueiden *kunnostamista*, joka käsittää *luontaisen uudistumisen edistämisen*, metsänviljelyn ja uuden kasvun turvaamisen, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Edellä 1 momentissa *tarkoitettuja toimenpiteitä* rahoitetaan valtion *talousarvioon* vuosittain metsänparannuslain (140/87) mukaisesti otettavilla metsänparannusvaroilla. *Töiden rahoittamisesta ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä säädetään asetuksella.*

Tässä laissa tarkoitettu alueellinen suunnitelma voidaan laatia muille kuin valtion maille, mikäli niillä ennestään ei ole alueellista suunnitelmaa. *Kunnostamistöitä* ei saa suorittaa alueilla, joiden omistaja on yhtiö, yhteisö tai säätiö. Mitä tässä momentissa *säädetään*, ei kuitenkaan koske *yhteismetsän osakaskuntaa tai yhteisalueella* (758/89) tarkoitettua yhteisen alueen osakaskuntaa eikä pääasiallisena tarkoituksenaan maatala- tai metsätaloutta harjoittavaa luonnollisten henkilöiden muodostamaa yhtiötä, osuuskuntaa tai muuta yhteisöä.

Tässä laissa tarkoitetut luontaisen uudistumisen edistämisen ja metsänviljelytyöt on ohjattava ensi sijassa puuntuotannon kannalta edullisimpiin kohteisiin ottaen samalla huomioon alueen eri osien olosuhteet sekä ympäristönsuojelu- ja työllisyysnäkökohdat. Hankkeiden on oltava taloudellisesti sekä luonnon- ja ympäristönsuojelun kannalta tarkoituksenmukaisia ja ne on keskitettävä siten, että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla.

Voimassa oleva laki

2 §

Piirimetsälautakunta päättää käyttöönsä asetettujen määrärahojen puitteissa tässä laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Varojen myöntäminen metsänviljelytyöhön edellyttää maanomistajan hakemusta.

3 §

Maanomistaja on velvollinen huolehtimaan sellaisen alueen hoidosta, jolla on suoritettu tämän lain mukainen metsänviljelytyö. Jos tällainen alue siirtyy toiselle, siirtyvät tälle myös velvollisuudet alueen hoitoon.

4 §

Jos metsänviljelyalueen hoito, joka käsittää taimikon perkauksen ja heinäämisen, on jäänyt suorittamatta ennen kuin kaksikymmentä vuotta on kulunut työn päättymisestä eikä laiminlyöntiä ole metsälautakunnan asettaman riittävän määräajan kuluessa korjattu, voi maa- ja metsätalousministeriö määrätä, että työhön käytetyt varat on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin. Ennen määräystä on kuultava maanomistajaa.

Ehdotus

2 §

Metsälautakunta päättää käyttöönsä asetettujen määrärahojen puitteissa tässä laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Varojen myöntäminen luontaisen uudistumisen edistämiseen ja metsänviljelytyöhön edellyttää maanomistajan hakemusta.

2 a §

Metsälautakunta voi peruuttaa kunnostamistyön rahoittamista koskevan päätöksensä tai muuttaa sitä siltä osin kuin työtä ei ole tehty, jos on ilmeistä, että kunnostamistyön kohteena olevaa aluetta tullaan käyttämään siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaiselta osin estyy.

3 §

Maanomistaja on velvollinen huolehtimaan sellaisen alueen hoidosta, jolla on suoritettu tämän lain mukainen luontaisen uudistumisen edistämisen tai metsänviljelytyö. Jos tällainen alue siirtyy toiselle, siirtyvät tälle myös velvollisuudet alueen hoitoon.

4 §

Jos luontaisen uudistumisen edistämisen tai metsänviljelyalueen hoito, joka käsittää taimikon perkauksen ja heinäämisen, on jäänyt suorittamatta ennen kuin kaksikymmentä vuotta on kulunut työn päättymisestä eikä laiminlyöntiä ole metsälautakunnan asettaman riittävän määräajan kuluessa korjattu, voi metsälautakunta määrätä, että työhön käytetyt varat on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin ja että 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa.

4 a §

Jos kunnostamistyön kohteena ollut aluetta on alettu käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaisilta osin estyy eikä työn päättymisestä ole kulunut kahtakymmentä vuotta, metsälautakunta voi asiasta tiedon saatuaan määrätä, että kunnostamistyöhön käytetyt varat on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin. Metsälautakunnan tehtyä tässä momentissa tarkoitettua päätöksen lakkaa alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Metsälautakunnan päätökseen, jolla laiminlyönti 4 §:n nojalla on määrätty asetetun määräjän kuluessa korjattavaksi, saa hakea muutosta valittamalla maa- ja metsätalousministeriöön. Valitus on tehtävä kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä. Maa- ja metsätalousministeriön valitusasiassa antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

6 §

Takaisin perittävät varat saadaan siitä riippumatta, kuinka kauan ne ovat olleet maksamatta, ulosottaa ilman eri päätöstä tai tuomiota siitä kiinteistöstä, jonka hyväksi tehdyistä töistä on kysymys.

8 §

Tässä laissa tarkoitettua metsänviljelyä edeltävän hakkuun osalta ei tarvitse laatia yksityismetsälain (412/67) 2 §:n 2 momentissa edellytettyä hakkuu- ja uudistamissuunnitelmaa eikä asettaa mainitussa lainkohdassa tarkoitettua vakuutta.

4 b §

Jos kunnostustyö on olennaisilta osiltaan menettänyt merkityksensä luonnontuhon, maanomistajasta riippumattomasta syystä aiheutuneen kulon tai muun syyn taikka vahingon välttämiseksi tarpeellisista toimista aiheutuneiden vahinkojen johdosta eikä kunnostustyön uusiminen tämän lain mukaisena työnä ole tarkoituksenmukaista, metsälautakunta voi hakemuksesta päättää, että tuhon kohteeksi joutuneen alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa.

5 §

Metsälautakunnan tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan.

Muutoksenhaussa on noudatettava soveltuvin osin muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (154/50).

6 §

Takaisin perittävät varat saadaan siitä riippumatta, kuinka kauan ne ovat olleet maksamatta, periä ilman eri päätöstä tai tuomiota siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/61) säädetään ja ulosottaa siitä kiinteistöstä, jonka hyväksi tehdyistä töistä on kysymys, samalla etuoikeudella kuin kiinteistöstä menevistä julkisoikeudellisista suorituksista on voimassa.

8 §

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .